

Cirkulärnr: 2005:97
Diariernr: 2005/2442
Handläggare: Siv Stjernborg
Marcus Holmberg
Avdelning: Avdelningen för ekonomi och styrning
Sektion/Enhet: Sektionen för ekonomisk analys
Datum: 2005-11-07
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Rubrik: Budgetförutsättningar för åren 2006–2009
Bilagor: Bilaga 1: Skatter och bidrag 2006–2008 (kommunspe-
cifik; endast till ekonomikontoren)

CIRKULÄR 2005:97

2005-11-07

Avdelningen för ekonomi och styrning
Sektionen för ekonomisk analys
Siv Stjernborg
Marcus Holmberg
EJ

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans

Budgetförutsättningar för åren 2006–2009

I detta cirkulär presenterar vi:

- En uppdaterad skatteunderlagsprognos för åren 2004–2009.
- Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2006–2008, *bilaga 1*.
- Nya instruktioner till modellen Skatter och bidrag.

Den samhällsekonomiska utvecklingen

Efter en tillfällig svacka i den svenska ekonomin vid årsskiftet 2004–2005 tar konjunkturen åter fart i år och nästa år. Det var främst exporten som bidrog till tillväxten 2004. Innevarande år väntas tillväxten däremot drivas av den inhemska efterfrågan – ökad konsumtion och stigande investeringar. BNP beräknas öka med 2,5 procent i år och 3,0 procent 2006.

Utvecklingen på arbetsmarknaden har varit svag under längre tid än väntat. Trots att tillväxten steg med ca 3,5 procent 2004 ökade inte sysselsättningen. Under de senaste månaderna har emellertid en viss sysselsättningsökning kunnat konstateras. Nyanmälda lediga platser ökar f.n. och sysselsättningen inom privata tjänstesektorn väntas öka enligt Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer. De av regeringen aviserade sysselsättningsåtgärderna torde leda till att sysselsättningsutvecklingen stärks ytterligare 2006 och 2007. En stor del av sysselsättningsökningen till följd av åtgärderna hamnar dock i offentlig sektor. Detta är inte lika gynnsamt för ekonomin i kommuner och landsting som om sysselsättningsuppgången kommit i privata näringslivet.

Inflationen är och har varit mycket låg. KPI-inflationen var i september i år 0,6 procent. I takt med ett förbättrat arbetsmarknadsläge väntas inflationstakten successivt stiga. Blir dessutom de höga energipriserna bestående förstärker det pressen uppåt på inflationen.

Sveriges Kommuner och Landsting

118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20
Tfn: växel 08-452 70 00, Fax: 08-452 70 50
info@skl.se, www.skl.se

En mer utförlig konjunkturbedömning redovisas i *Ekonomirapporten. November 2005* som publiceras den 24 november.

Tabell 1. Nyckeltal. Procentuell förändring där ej annat anges

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
BNP	3,6	2,5	3,0	2,4	2,1	2,0
Timlön	3,3	3,2	3,5	3,6	3,7	3,8
Lönesumma*	3,2	3,5	4,6	4,2	4,0	4,0
KPI-inflation	0,4	0,5	1,5	2,0	2,0	2,0
Prisbasbelopp, kronor	39 300	39 400	39 700	40 300	41 100	41 900

*Lönesumman för 2004 är korrigerad med hänsyn till att antalet arbetsdagar är betydligt fler detta år jämfört med 2003.

Skatteunderlagets utveckling

Vår skatteunderlagsprognos visar en ökning av skatteunderlaget med 3,2 procent innevarande år, se tabell 2. År 2006 förutser vi en snabbare skatteunderlagstillväxt, 4,4 procent. Skillnaden i ökningstakt mellan 2005 och 2006 beror delvis på regelförändringar. År 2005 minskar skatteunderlaget med 0,2 procentenheter till följd av att grundavdraget höjs. År 2006 tas det sista steget av kompensationen för den allmänna egenavgiften i pensionssystemet samtidigt som grundavdraget höjs ytterligare. Nettoeffekten av dessa förslag är en ökning av skatteunderlaget med ca 0,2 procentenheter. Den beräknade effekten av dessa regelförändringar på landstingens och kommunernas skatteintäkter neutraliseras genom justeringar av bidraget Kommunalekonomisk utjämning.

Exklusive effekterna av dessa regelförändringar ökar skatteunderlaget med 3,4 procent år 2005 och 4,2 procent år 2006. Den tilltagande ökningstakten år 2006 förklaras främst av en starkare sysselsättningsutveckling, delvis till följd av sysselsättningsskapande åtgärder. Även timlöneökningar väntas ge ett större bidrag till skatteunderlaget år 2006 än i år. Därefter räknar vi med att skatteunderlagets ökningstakt dämpas, till drygt 4 procent år 2009. Det är i första hand en långsammare ökning av sysselsättningen som förklarar dämpningen. Detta motverkas delvis av högre timlöneökningar och större inkomster av pensioner och andra sociala ersättningar.

**Tabell 2. Skatteunderlagstillväxt 2004–2009 och bidrag från olika komponenter
Procentuell förändring från föregående år**

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Timlön	2,5	2,4	2,6	2,7	2,8	2,9
Sysselsättning	-0,5	0,2	0,8	0,5	0,2	0,2
Sociala ersättningar	1,2	0,6	0,7	1,0	1,1	1,2
Övriga inkomster	0,0	0,1	0,2	0,2	0,2	0,0
Avdrag	-0,2	-0,2	0,0	-0,2	-0,2	-0,2
Summa	3,0	3,2	4,4	4,2	4,1	4,1
Summa exkl. regler	3,0	3,4	4,2	4,2	4,1	4,1
Regler		-0,2	0,2			

Jämfört med planeringsförutsättningarna i cirkulär 2005:80 innebär den aktuella prognosen en nedrevidering för innevarande år, medan utvecklingen under de följande åren har reviderats upp, se tabell 3. Revideringen av år 2005 har föranletts av att ny statistik indikerar en svagare ökning av lönesumman. Upprevideringen avseende år 2006 och 2007 förklaras delvis av de förslag som presenterades i budgetpropositionen för 2006, se ovan. Därutöver förutser vi nu en starkare sysselsättningsuppgång de närmaste åren än enligt den förra samhällsekonomiska bedömningen. Det beror delvis på att de sysselsättningsskapande åtgärder som föreslogs i budgetpropositionen för 2006 är mer omfattande än vi förutsett.

**Tabell 3. Olika skatteunderlagsprognoser
Årlig procentuell förändring samt total procentuell förändring 2004–2006**

	2004	2005	2006	2007	2008	Ack 2004– 2006
SKL, nov 2005	3,0	3,2	4,4	4,2	4,1	11,0
SKL, just. prognos, okt 2005*	3,0	3,5	4,2	4,0	3,9	11,1
BP, sep 2005	3,0	3,2	4,5	4,9	4,8	11,1
ESV, sep 2005	2,9	3,1	4,3	4,8	5,0	10,7
SKL, aug 2005	3,0	3,5	4,0	3,9	3,9	10,9
VP, apr 2005	3,0	3,6	4,4	4,0		11,4
ESV, prognos för bokslut 2004	3,2					
BP, sep 2004	3,5	3,8	4,2	4,0		11,9

*SKL:s prognos från augusti 2005, justerad för direkta effekter av budgetpropositionen för 2006.

Av tabell 3 framstår regeringens skatteunderlagsprognos som väsentligt mer optimistisk än den från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Den reala skillnaden mellan prognoserna är emellertid betydligt mindre än den nominella. Om man deflaterar de båda prognoserna med de antaganden för pris- och löneökningar som de är baserade på finner man att prognoserna reallt sett är tämligen lika. Det

förklaras av att regeringens prognos är baserad på antaganden om en snabbare pris- och löneökningstakt än förbundens.

Preliminärt taxeringsutfall oktober, 2005 års taxering

Skatteverket har sammanställt ett tredje preliminärt utfall över beskattningsbar inkomst 2004 enligt 2005 års taxering. Information om det preliminära taxeringsutfallet på riks- läns- och kommunnivå finns på Skatteverkets webbplats. Man når taxeringsutfallet genom att klicka på ”Självbetjäning” till vänster på webbsidan.

Det andra preliminära utfallet, som är en prognos baserad på 99,2 procent av deklARATIONERNA, indikerar en ökning av skatteunderlaget med 2,81 procent taxeringsåret 2005 jämfört med 2004. I cirkulär nr 2005:80 med planeringsföresättningar bedömde vi att skatteunderlaget ökade med 3,0 procent för inkomståret 2004. Det nya preliminära taxeringsutfallet ger inte anledning att ändra vår bedömning.

Det slutliga taxeringsutfallet beräknas vara klart den 28 november. Se tabell 4.

Tabell 4. Preliminära och slutliga taxeringsutfall för åren 2002–2005

Procent

	Aug	Sep	Okt	Dec	Skillnad aug–dec	Skillnad okt–dec
Taxering 02	5,76	5,94	6,03	6,36	–0,60	–0,33
Taxering 03	4,74	4,93	4,97	5,28	–0,54	–0,31
Taxering 04	3,83	3,91	3,94	4,23	–0,40	–0,29
Taxering 05	2,64	2,77	2,81			

Anslaget för kommunalekonomisk utjämning

I tabell 5 och 6 redovisas storleken anslaget på för kommunalekonomisk utjämning för åren 2006 till 2009. Detta är samma bedömning som gjordes i cirkulär 2005:90. Att anslaget ökar 2009 beror på att det statliga stödet för vuxenutbildningen, om 1 811 miljoner kronor, övergår från att vara riktat till att bli ett generellt bidrag.

Tabell 5. Anslaget för kommunalekonomisk utjämning

Miljoner kronor

	2006	2007	2008	2009
Totalt enligt detta cirkulär	45 165	51 883	57 483	59 294

Alla förändringar av anslaget görs i miljoner kronor. I tabell 6 redovisas belopp i kronor per invånare. Eventuell förändring i ramen påverkar kommunerna lika genom en förändrad regleringspost.

**Tabell 6. Anslaget för kommunalekonomisk utjämning
Kronor per invånare**

	2006	2007	2008	2009
Totalt enligt detta cirkulär	4993	5 712	6 301	6 473

Regleringsbidrag/avgift

Sveriges Kommuner och Landsting har gjort en bedömning av regleringsposten för åren 2006 till 2009, se tabell 7 och 8. Bedömningen bygger på:

- Vår skatteunderlagsprognos, som påverkar omslutningen i inkomstutjämningen
- Riksdagens beslut av ram för anslaget Kommunalekonomisk utjämning, samt
- Utvecklingen av kostnaderna för införandereglererna.

**Tabell 7. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2005 till 2009
Miljoner kronor**

	2005	2006	2007	2008	2009
Inkomstutjämning, netto (+)	41 595	42 988	44 750	46 583	48 540
Strukturbidrag (+)	1 539	1 540	1 546	1 553	1 560
Införandebidrag (+)	1 522	840	467	313	196
Summa inkomster för kommunerna (1)	44 626	45 369	46 763	48 449	50 295
Ramanslag, kommunalekonomisk utjämning (-) (Utgift för staten) (2)	42 622	45 165	51 883	57 483	59 294
Differens → Regleringspost (2)-(1)	-2 004	-204	5 120	9 034	8 999

**Tabell 8. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2005 till 2009
Kronor per invånare**

	2005	2006	2007	2008	2009
Inkomstutjämning, netto (+)	4 617	4 752	4 927	5 107	5 299
Strukturbidrag (+)	171	170	170	170	170
Införandebidrag (+)	169	93	51	34	21
Summa inkomster för kommunerna (1)	4 954	5 016	5 148	5 311	5 490
Ramanslag, kommunalekonomisk utjämning (-) (Utgift för staten) (2)	4 731	4 993	5 712	6 301	6 473
Differens → Regleringspost (1)-(2)	-222	-23	564	990	982

Orsaken till regleringspostens positiva förändring under åren 2007–2009 beror på att statens anslag till kommunerna ökar mer än kostnaden för att upprätthålla den garanterade nivå i inkomstutjämnningen. Därefter minskar kostnaden för införanbidragen då kommuner med förluster får ta allt större del för varje år.

Negativa slutavräkningar

Alltför positiv prognos i bokslut 2004

Enligt Rådet för kommunal redovisning (RKR) Rekommendation nr 4:1 ska det bokas upp en preliminär avräkning för innevarande års skatteintäkter i bokslutet. Enligt samma rekommendation är det ESV:s decemberprognos som ska användas. Givet denna blev prognosen för avräkningen för 2004 års skatteintäkter minus 296 kr per invånare. Med vår bedömning av skatteunderlaget blir slutavräkning för 2004 minus 355 kr per invånare. Detta ger en korrigering på minus 60 kronor per invånare i bokslut 2005 av 2004 års prognos.

Negativ avräkning för 2005

Vår bedömning av skatteunderlagsutvecklingen för åren 2004 och 2005 är lägre än den som följer av regeringens fastställda uppräkningsfaktorer. Detta gör att förbundets prognos på 2005 års skatteintäkter (jämfört med preliminärt utbetalda) blir minus 338 kronor per invånare den 1.11.2004. Exakt vilket belopp som ska bokas upp i 2005 års bokslut blir klart första när ESV lämnar sin decemberprognos. Gör ESV en starkare bedömning av skatteunderlagsutvecklingen 2005 kommer beloppet blir lägre och vice versa. Skillnaden mellan ESV:s bedömning och vår kommer att redovisas som en korrigering i bokslutet för år 2006.

Negativ avräkning för 2006

Då vår bedömning för 2005 och 2006 sammantaget ligger något under regeringens fastställda uppräkningsstal för 2005 och 2006 är prognosen för 2006 års avräkning minus 31 kronor per invånare 1.11 2005.

Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2006–2008

I *bilaga 1* redovisas kommunvisa beräkningar av skatter och statsbidrag för åren 2006–2008. En redovisning av bidragsåret 2009 kommer i början på nästa år. Från och med det år ett bidrag övergår från att vara riktat till att bli generellt inordnas motsvarande belopp i bilaga 1. Av tabell 9 framgår om och när vissa specifika bidrag ingår i bilaga 1 eller inte. Beloppen avser statsbidragets nominella värde för respektive år.

Tabell 9. Specificering av vissa statsbidrag

Statsbidrag		2005	2006	2007	2008	Läs mer i cirkulär
Ersättning för den frivilliga max- taxan inom barnomsorgen (in- klusive pengar för kvalitetssä- kring)	Ingår i bilaga 1?	Nej	Nej	Nej	Nej	2003:77
	Belopp	3 660	3 660	3 660	3 660	mnkr
De riktade statsbidragen för insatser inom verksamheterna psykiatri och missbruk till kom- muner och landsting	Ingår i bilaga 1?	Nej	Nej	Nej	Nej	2004:71
	Belopp	850	400	350	–	mnkr
Den riktade satsningen på kom- petensutveckling inom äldre- omsorgen	Ingår i bilaga 1?	Nej	Nej	Nej	Nej	2004:71
	Belopp	450	300	300	–	
Riktad satsning för personal inom förskolan	Ingår i bilaga 1?	Nej	Nej	Nej	Ja	2004:71
	Belopp	1 000	2 000	2 000	2 000 219	mnkr Kr/inv.
Särskilt statsbidrag för vuxenut- bildningen	Ingår i bilaga 1	Nej	Nej	Nej	Nej	2005:24
	Belopp	1 811	1 811	1 811	1 811	
Personalförstärkning i skolan	Ingår i bilaga 1?	Ja	Ja	Ja	Ja	2004:71
	Belopp	3 000 333	4 000 442	5 000 550	5 000 547	mnkr Kr/inv.
De kvarvarande statsbidragen för personalförstärkning inom skolan, som finns att söka från skolverket	Ingår i bilaga 1?	Nej	Nej	Nej	Nej	2004:71
	Belopp	1500	1000	–	–	mnkr
Tillfälligt sysselsättningsstöd	Ingår i bilaga 1?	Nej	Nej	Ja	Ja	2004:71
	Belopp	5 250	4 900	4 900 539	4 900 536	mnkr Kr/inv.
Gymnasieskolans IV-program	Ingår i bilaga 1?	Nej	Ja	Ja	Ja	2004:71 (s.15)
	Belopp	–	225 25	450 50	450 49	mnkr Kr/inv.

Skillnader jämfört med beräkningar tidigare i juli (2005:71) beror främst på:

- Ny skatteunderlagsprognos
- Preliminär taxering 2004
- Reviderad preliminär beräkning av LSS för bidragsåret 2006

Som vanligt bygger beräkningarna på att kommunens befolkning och skatteunderlag ökar i samma takt som i riket samt 2005 års skattesatser. Önskas beräkningar utifrån andra förutsättningar kan ni ange dessa via e-post till: marcus.holmberg@skl.se.

Modellen ”Skatter och bidrag”

I beräkningsmodellen ”Skatter och bidrag” behöver följande ändringar göras i ”Indatabladet”:

- Skriv in den av den nya skatteunderlagsprognosen för åren 2005 till 2008 i cellerna C9 till F9. Beloppen framgår av bilaga 1, rad 4.
- Skriv in kommunens preliminära taxering för inkomståret 2004 enligt Skatteverkets tredje prognos i cellen C20. Beloppet framgår av bilaga 1, rad 6.
- Skriv in beloppen för inkomstutjämningsbidraget, netto åren 2006 till 2008 i cellerna D36–F36. Beloppen är: 42 988; 44 750; 46 583.
- Skriv in regleringsbidraget/avgiften för åren 2006 till 2008 i cellerna D41–F41, beloppen är –204, 5 120 och 9 034. Beloppen framgår också av bilaga 1, rad 38.
- Skriv in SCB:s justerade preliminära beräkning av kommunens avgift/bidrag i LSS-utjämningsbidraget för bidragsåret 2006 i cellen D63. Beloppet som ska skrivas in i cell D63 återfinns i bilaga 1, rad 22 som det understrukna värdet under kolumnen basdata. Notera att du alltså INTE ska skriva in det värde som finns i kolumnen för år 2006. Anledningen är att det värde som ska skrivas in i modellen är värdet före hänsyn har tagits till de tak- och tröskelvärden som finns.

Dessutom måste följande ändringar göras i **blad 1 ”Totala intäkter”**:

Ta bort bladets skydd. Detta görs genom att man går längst upp på skärmen till meny Verktyg och väljer Skydd/Ta bort bladets skydd och på frågan om lösenord skriver in *kommun*.

- Skriv in Sveriges Kommuner och Landstings prognos över avräkningen på 2005 års inkomster enligt i cell G30 (–338 kr/inv.).
- Skriv in Sveriges Kommuner och Landstings prognos över avräkningen på 2006 års inkomster enligt i cell H32 (–31 kr/inv.).

Efter att ha gjort ändringen bör skyddet återinföras genom att man på menyn Verktyg väljer Skydd/Skydda blad och på frågan om lösenord anger *kommun*.

Tidpunkter under 2005

Nedan redovisar vi en tidsplan för skatteunderlagsprognoser m.m. Se även vår **Ekonomikalender** på webben (www.skl.se) för höstens datum vad gäller skatteunderlagsprognoser, budgetproposition, kurser m.m. Välj Verksamheter A–Ö, sedan Ekonomi och styrning, därefter Ekonomi & Analys.

- *Analysrapporten. November 2005 – produktivitet på andra villkor* presenteras den 10 november.
- *Ekonomirapporten. November 2005* presenteras den 24 november.
- Tidpunkt för nästa skatteunderlagsprognos är inte klar. Håll utkik på webben för nästa skatteunderlagsprognos.

Frågor om detta cirkulär kan ställas till Marcus Holmberg, 08-452 78 82 eller Siv Stjernborg, 08-452 77 51. Båda kan nås via e-post på mönstret: for-namn.efternamn@skl.se.

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING
Avdelningen för ekonomi och styrning
Sektionen för ekonomisk analys

Maj-Lis Åkerlund

Marcus Holmberg

Bilagor

Bilaga 1: Skatter och bidrag 2006–2008 (kommunspecifik; endast till ekonomikontoren)